

Revisionen

Till:
Valnämnd
Kommunstyrelsen

2023-01-13

För kännedom:
Kommunfullmäktige

Granskning av valnämndens arbete valet 2022

Revisorerna har genomfört en granskning av valnämndens arbete valet 2022.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att valnämnden genom styrning, uppföljning och kontroll till viss del har säkerställt ett ändamålsenligt arbete inför valet.

Vi bedömer att även om det har funnits försvårande omständigheter under innevarande val med personalbyten på viktiga poster långt in i valförberedelserna så var organisationen även i sin ursprungliga form otillräcklig och sårbar. I synnerhet har det stora ansvar som lagts på valansvarig och bristen på kontinuitet från tidigare val varit svår för organisationen, särskilt mot bakgrund av att det i stora delar saknades en planering och rutiner att luta sig mot från tidigare val. Vi bedömer att det har saknats en dokumenterad planering som kronologiskt beskriver förberedelser, arbetet i samband med valet samt vad som ska göras efter valet 2022. Vi kan konstatera att organisationens personalomsättning både mellan valen och under innevarande val har skapat utmaningar i att få till en samordning och inriktning i planeringsarbetet.

Vi bedömer att det till viss del har funnits en ändamålsenlig struktur avseende val av lokaler vid förtidsröstning och ordinarie vallokaler. Vi kan konstatera att det har saknats en etablerad riktlinje eller rutin för hur man bedömer en lokals tillgänglighet och säkerhet, men samtidigt har perspektiven beaktats vid besöken i vallokalerna och i den löpande dialogen med säkerhetschefen. Mot bakgrund av de brister valkansliet har haft vad avser erfarenhet och organisatoriska resurser bedömer vi att man bör ha tillsett att tillvarata den erfarenhet av valarbete som många ordförande i valdistrikten har i valet av lokaler.

Vi bedömer att det har funnits rutiner för att observera och motverka otillbörlig påverkan. Vi kan konstatera utifrån vår intervju med ordförande i valdistrikten att det har funnits en god kännedom om otillbörlig påverkan och att man upplever att valorganisationen har förmedlat information i samband med utbildningsinsatser och har tillsett att bemanningen har varit tillräcklig för att kunna observera otillbörlig påverkan. Vi kan också konstatera att ändamålsenlig kompetens har utnyttjats i form av kommunens säkerhetschef och att valnämnden har haft en god tillgänglighet och närvaro för att bevaka och stödja arbetet i vallokalerna under valdagen.

Vi bedömer att det har funnits rutiner för rekrytering av valförrättare. Vi kan konstatera att det råder en samsyn kring att rekryteringen har fungerat mycket väl och att det har funnits en god beredskap även vid sena avhopp. Vi bedömer i synnerhet att kombinationen av att använda tidigare röstmottagare och annonsera för

Revisionen

att få in intresseanmälningar har fungerat väl, en rekryteringsprocess inom vilken ordförandes kompetens och kännedom har kunnat tillvaratas parallellt med att god beredskap och avlastning har funnits genom valkansliets annonsering.

Vi bedömer att utbildningarna inte fullt ut genomförts i god tid före valet. Grunden för bedömningen är att utbildningen för röstmottagare på valdagen inte var genomförd innan förtidsröstningen påbörjades, vilket innebar en krock för de röstmottagare som arbetade både i förtidsröstning och i vallokal på valdagen. Vi kan dock konstatera att det har tillsetts att samtliga röstmottagare har genomgått utbildning innan påbörjat arbete. I övrigt kan det konstateras att utbildningar har kunnat genomföras som planerat och att man även tillsett att ersättare som fått hoppa in med kort varsel har fått utbildning och information, vilket vi bedömer som positivt.

Vi bedömer att det har funnits rutiner gällande medborgares deltagande vid rösträkningen. Inom ramen för granskningen har vi inte tagit del av någon skriftlig rutin kring medborgares deltagande vid rösträkning men bedömer att de riktlinjer som finns att förhålla sig till är väl kända, kommunicerade genom utbildningar och efterlevs, även om medborgerligt deltagande anses vara ovanligt.

Mot bakgrund av vår granskning rekommenderar vi valnämnden att

- Slutföra arbetet med att dokumentera rutiner och processkarta för att tillse att framtida valorganisationer har ett ändamålsenligt stöd att utföra sitt uppdrag.
- Tillvarata ordförande i valdistriktens erfarenhet och kompetens i framtagandet av vallokaler och i arbetet med utbildningsinsatser.
- Säkerställ att samtliga utbildningar genomförs innan förtidsröstningen påbörjas och att proportionerligt med tid avsätts för genomförandet av utbildningarna.
- Överse möjligheten att tillse att valkansliet integreras i ordinarie verksamhet för att få kontinuitet och ändamålsenlig kompetens och stöd i valarbetet.

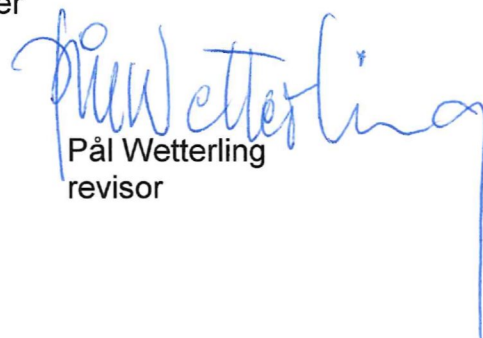
Revisorerna har vid sammanträdet 2023-01-13 beslutat att anta föreliggande rapport som sin egen.

Kommunrevisionen önskar ett skriftligt svar på de synpunkter som lämnas i rapporten senast den 15 april 2023.

På uppdrag av Karlskrona kommuns revisorer

Mats Nilsson
ordförande kommunrevisionen

Pål Wetterling
revisor